

KORSET -- EN KRISTEN SYMBOL?

 ANNA-LISA HELLE.

 "VAD JAG SÄGER TILL EDER,
 DET SÄGER JAG TILL ALLA:
 VAKEN! MARK. 13:37.

KORSET KAN SPÅRAS TILLBAKA TILL DE ARKAISKA TIDSÅLDRARNAS OGENOMTRÄNGLIGASTE MÖRKER. MAN ÅTERFINNER DET I DET GAMLA EGYPTEN, PÅ PÅSKÖNS JÄTTESTODER, I CENTRALASIEN, I MEXICO OCH PERU, ÖVERALLT.

KORSET SOM LIVETS SYMBOL VAR DEN FÖRSTA, FÖR MÄNSKLIGHETEN GEMENSAMMA SYMBOLEN. ELDKORSET ÅTERFINNS PÅ FÖRHISTORISKA MINNESMÄRKEN HOS NÄSTAN ALLA FOLK, ANTINGEN I FORM AV ETT ENKELT KORS ELLER AV HAKKORSET, SWASTIKAN.

KORSET HAR UPPSTÅTT UR DET SEDAN URÅLDRIGA TIDER HELIGA, FYREKRIGA SOLHJULET; DÅ RINGEN FÖLL BORT, BILDADE DE FYRA EKRARNA KORSET.

SOLEN HAR ALLMÄNT DYRKATS I HELA VÄRLDEN, BÅDE I ÖSTERLANDET OCH VÄSTERLANDET, DENNA SOLKULT HOS DE OLIKA FOLKEN VISAR SÅ MÄRKLIGA LIKHETER ÄVEN I DETALJER, ATT MAN FÖRVÅNAR SIG ÖVER ATT DE INTE ALLTID, SÅ VITT MAN FÖR NÄRVARANDE KÄNNER TILL, KAN FÖRKLARAS GENOM PÅVERKAN FRÅN DEN ENA FOLKGRUPPEN TILL DEN ANDRA. BEVIS FÖR DENNA SOLDYRKAN HAR MAN INTE ENDAST FUNNIT I RUINERNA AV DE ÅT SOLGUDEN HELGADE TEMPLEN SOM T.EX. I PALENQUE PÅ YUCATAN, DÄR INDIANERNA TILL HANS ÄRA UPPFÖRDE KORSETS TEMPEL, UTAN OCKSÅ I OLIKA KÄLLSKRIFTER SAMT I EN MÅNGFOLD SYMBOLER AV DENNE GUD, BLAND VILKA HJULET OCH YXAN ÄR DE VIKTIGASTE.

HJULET VAR EN SYMBOL AV SOLEN OCH SOLGUDEN DÄRFÖR ATT DENNA HIMLAKROPP ANSÅGS VARA ETT PÅ HIMLAVALVET KRINGRULLANDE HJUL, OCH YXAN, ENEGGAD ELLER PÅ MÅNGA HÅLL DUBBEL-EGGAD, VAR EN SYMBOL AV SOLGUDEN DÄRFÖR ATT BLIXTEN BETRAKTADES SOM EN FRÅN HIMLEN SLUNGAD YXA OCH DÄRFÖR ATT SOLENS GUD, URSPRUNGLIGEN DENSAMMA SOM ÅSKANS GUD, MED DETTA VAPEN SÅSOM EN LJUSETS RIDDARE BEKÄMPADE MÖRKRETS MAKTER.

I FORNA TIDER TILLDAD MAN SINA GUDAR FÖRETRÄDESVIS PÅ BERG OCH ANDRA HÖJDER. GREKERNÄ FÖRESTÄLLDE SIG ZEUS TRONANDE PÅ OLYMPOS DÄR DEN VANLIGTVIS I MOLN HÖLJDA BERGSTOPPEN BETRAKTADES SOM GUDENS BÖNING, OCH PÅ TOPPEN AV SINAI DYRKADE MOSES SIN GUD. I KALDEEN, DÄR MAN INTE HADE NÅGRA HÖJDER, DYGGDE MAN VÄLDIGA TEMPELPYRAMIDER PÅ VILKAS SPETS MAN OFFRADE ÅT SOLGUDEN. HÄR I SVERIGE KALLAS ÄN I DAG FLERA BERG FÖR SOLBERGET ELLER SOLBERGA.

DÅ MAN I ALLMÄNHET TRODDE ATT SOLGUDEN FÖDDES PÅ NYTT VID VARJE NYTT ÅRS BÖRJAN DYRKADES HAN ALLDELES SÄRSKILT VID DE FYRA I HANS LIV VIKTIGASTE ÅRSTIDERNÄ, VÅRDAGJÄMNING OCH HÖSTDAGJÄMNING, SOMMARSOLSTÅND OCH VINTERSOLSTÅND.

I SYDLIGARE TRAKTER, DÄR SOLEN UNDER HELA ÅRET ÄR SYNLIK STÖRRE DELEN AV DAGEN, FIRADES SOLGUDENS FÖDELSE VID VÅRDAGJÄMNINGEN EMEDAN SOLEN ANSÅGS FÖDAS PÅ NYTT NÄR MARKENS GRÖDA ÅTER BÖRJADE SPIRA GENOM HANS STRÅLARS KRAFT. DENNA TRO PÅ, ATT DET NYA ÅRETS SOL DÅ FÖDDES, VAR FÖRBUNDEN MED TRON PÅ, ATT DET GAMLA ÅRETS SOL KORT FÖRUT DÖTT.

I NORDLIGARE TRAKTER, DÄR SOLEN UNDER VINTERN ENDAST LYSER ÖVER JORDEN NÅGRA TIMMAR OM DAGEN ANSÅGS SOLGUDEN FÖDAS PÅ NYTT VID MIDVINTERTID, OMKRING VINTERSOLSTÅNDET, DÅ HAN ÅTER BÖRJADE VISA SIG OCH SPRIDA SITT LJUS ÖVER MÄNNISKORNA.

VID SOMMARSOLSTÅNDET DÅ SOLEN STOD HÖGST PÅ HIMLEN FIRADES GLADA FESTER TILL GUDENS ÄRA OCH VID HÖSTDAGJÄMNINGEN OFFRADE MAN TILL HONOM SOM TACK FÖR DEN NYSS BÄRGADE SKÖRDEN. VID OFFERFESTERNA, VILKA VANLIGTVIS FIRADES PÅ NATTEN, TÄNDES HELIGA ELDAR KRING VILKA MÄN DANSADE: IBLAND KUNDE DET HÄNDA ATT MAN I RELIÖS EXTAS RUSADE RAKT IGENOM DESSA.

DÅ KRISTENDOMEN FRAMTRÄDDE HADE DYRKAN AV SOLGUDEN TRÄNGT SÅ IN I FOLKENS MEDVETANDE, ATT DEN INTE KUNDE UTROTAS. OTALIGA MINNEN FORTLEVDE OCH MAN FÖRSAMLADE SIG VID DE

TIDER OCH PÅ DE PLATSER, SOM MAN AV ÅLDER VARIT VAN VID FÖR ATT UNDER FÄDERNE-ÄRVDA FORMER DYRKA SOLEN. MAN FORTSATTE MED DETTA, TROTS ALLA FÖRBUD SOM KYRKAN UTFÄRDARDE. ÄNNU I VÅRA DAGAR TÄNDS PÅ MÅNGA HÅLL DE URSPRUNGLIGEN ÅT SOLEN HELGADE OFFERELDARNA, VID VÅRDAGJÄMNINGTID - PÅ VALBORGSMÄSSOAFTON ELLER PÅSK-AFTON - OCH VID SOMMARSOLSTÅNDET - PÅ MIDSOMMARAFTON. ATT KYRKANS FÖRNÄMSTA HÖGTIDER, JUL OCH PÅSK FIRAS VID VINTERSOLSTÅNDET OCH VÅRDAGJÄMNINGEN DETRAKTAS AV MÅNGA FORSKARE SOM ÄNNU ETT MINNE AV DEN URÅLDRIGA SOLKULTEN.

PÅ MÅNGA ÅT SOLGUDEN INVIGDA PLATSER DIT TRAKTENS FOLK EFTER FÄDRENS SED SAMLADES DYGGDES EN KYRKA, EMEDAN MAN PÅ DET SÄTTET TRODDE SIG KUNNA KRISTNA PLATSEN, LIKSOM MAN ÄVEN PÅ ANDRA SÄTT FÖRSÖKTE GE EN KRISTEN FÄRG ÅT SOLKULTENS MÅNGA RESTER. MEN FÖLJDEN BLEV ENDAST, ATT DEN FLYTTADE IN I DEN KRISTNA HELGEDOMEN. KYRKORNA FICK SIN LÅNGDRIKTNING I ÖSTER OCH VÄSTER, FÖR DET MESTA MED KORET I DEN ÖSTRA ÄNDAN, OCH DEN KRISTNE PRÄSTEN VÄNDER SIG, LIKSOM HANS FÄDER I "HEDENTID", ÅT ÖSTER DÅ HAN Å MENIGHETENS VÄGNAR DER TILL SIN GUD. ÖVER ALTARET I MÅNGA KRISTNA KYRKOR SES EN STRÅLANDE SOL, SOLEN DÄR JEHOVAS NAMN OCH FRAMSTÄLLS SOM HANS ÖGA.

ORDET KORS, SOM UPPKOMMIT GENOM EN FÖRÄNDRING AV LAT. CRUX, SKRIVS I DEN FRÅN 1200-TALET HÄRSTAMMANDE VÄSTGÖTALAGEN CRUSSA OCH ÄR DÄR, LIKSOM I LATINET, FEMININUM. I SKÅNELAGEN HAR DET FORMEN KROSS, JFR DET ENGELSKA CROSS. LÅNGT FÖRE MEDELTIDENS SLUT HADE EMELLERTID I SVERIGE LIKSOM I ANDRA NORDISKA LÄNDER, FORMEN KORS UPPSTÅTT GENOM EN OMFLYTTNING AV R OCH O.

ORDET CRUX GER SÅLEDES INGEN UPPLYSNING OM FORMEN. DETSAMMA GÄLLER OM DET ORD, STAUROS, SOM I NYA TESTAMENTETS GREKISKA TEXT DETECKNAR KORSET; DET BETYDER EN-DAST "PÅLE" OCH SÄGER ALLTSÅ ICKE, HURUVIDA NÅGOT TVÄRTRÄ VAR FÄST VID DEN LOD-RÄTA PÅLEN ELLER VAR DETTA HADE SIN PLATS. OM DET KORS, PÅ VILKET ROMARNA LÄT SLAVAR OCH GROVA MISSDÅDARE LIDA EN KVALFULL DÖD, UPPGES HOS FLERA FÖRFATTARE, ATT DET HADE SAMMA FORM SOM DOKSTAVEN T, D.V.S. ATT PÅ ÖVRE ÄNDEN AV EN LODRÄT PÅLE LÅG ETT TVÄRTRÄ. DENNA ANÖRDNING ÄR PÅ EN GÅNG DEN ENKLASTE OCH DEN MEST PRAKTISKA, EFTERSOM TVÄRTRÄET DÅ VILAR OVPÅ PÅLEN.

DEN AVBILDNING AV DEN KORSFÄSTE KRISTUS, SOM VISAR HONOM PÅ DET S.K. SMÄDEKRUCIFIXET VISAR ETT KORS AV SÅDAN T-FORM. DETTA KRUCIFIX AVSER SOM DEKANT DEN BILD SOM FRAMSTÄLLDE DE KRISTNAS GUD SOM EN MAN MED ÅSNEHUVUD OCH SOM MAN FÖR ATT HÅNA DE KRISTNA, RISTADE IN I ETT RUM I DET ROMERSKA KEJSARPALATSET NÅGON GÅNG UNDER DET TREDJE ÅRHUNDRADET. VID SIDAN AV KORSSTAMMENS ÖVRE ÄNDA ÄR ETT SMALT STÖD TECKNAT, SOM DÄR DEN "ÖVERSKRIFT", SOM PILATUS LÄT SÄTTA PÅ KRISTI KORS. MEN FRÅNSETT DETTA HÅNKRUCIFIX FRAMTRÄDER INTE DESSA T-FORMIGA KORS FÖRRÄN UNDER MEDELTIDEN, DÅ SÅVÄL KRISTI KORS SOM DE KORS PÅ VILKA DE TVÅ RÖ-VARNA HÄNGER, FÖR DET MESTA ÄR T-FORMIGA. KORS AV DENNA FORM KALLAS OFTA FÖR EGYPTISKA KORS OCH FÖREKOMMER REDAN HOS MAYA-FOLKEN SOM HELIG SYMBOL.

DE VANLIGASTE FORMERNA AV KORSET, SÅDANT DETTA FÖREKOMMER I DEN KRISTNA KYRKAN ÄR EMELLERTID DET GREKISKA OCH DET LATINSKA KORSET. HÄRVID ÄR DOCK ATT MÄRKA, ATT DEN FÖRRA FORMEN ÄR LIKA LITET KÄNNETECKNANDE FÖR OCH UTESLUTANDE ANVÄND INOM DEN GREKISKA ELLER ÖSTERLÄNDSKA KYRKAN, SOM DEN SENARE FORMEN ÄR KARAKTÄ-RISTISK FÖR DEN ROMERSKA ELLER VÄSTERLÄNDSKA KYRKAN.

DET GREKISKA KORSET,

SOM HAR ALLA FYRA DELARNA LIKA LÅNGA, ELLER RÄTTARE SAGT LIKA KORTA, HAR UPP-STÅTT UR DEN SYMBOL SOM TIDIGARE NÄMNTS, ETT HJUL MED FYRA EKRAR, SOM LÅNGT FÖRE KRISTENDOMENS FRAMTRÄDANDE DETECKNADE FÖRST SOLEN OCH SOLENS GUD, SEDAN DET GUDOMLIGA I OCH FÖR SIG. DÅ SOLEN AVBILDANDES PÅ DETTA SÄTT ÄR DET OFTA TILLSAMMANS MED MÅNEN.

I KONUNGARIKET TARTESSUS, SOM I GAMLA TESTAMENTET VID OLIKA TILLFÄLLEN KALLAS TARSIS, DYRKANDES SOLGUDEN UNDER NAMNET IGUZQUI, GREKERNA KALLADE HONOM HELIÖS OCH I SIPPARA I KALDÉEN DYRKANDES INTE BARA SOLEN UTAN OCKSÅ MÅNEN OCH STJÄR-NORNA. SIPPARA BLEV FÖRRESTEN SÅ BERÖMD FÖR SITT SOLTEMPEL, ATT STADEN KALLADES SOLENS STAD OCH DÄRFÖR HOS GREKERNA FICK NAMNET HELIOPOLIS.

ÄZTEKERNA I MEXICO FRAMSTÄLLDE SOLEN PÅ SAMMA SÄTT SOM KALDÉERNA, D.V.S. SOM ETT HJUL MED FYRA MOT ÄNDARNA SPETSIGA EKRAR OCH MELLAN DEM STRÅLAR: I ÄKROPO-LIS I GREKLAND HAR DEN KÄNDE ARKEOLOGEN SCHLIEHMANN FUNNIT MÄRKLIGA EXEMPEL PÅ SNARLIKNANDE SYMBOLISKA HJUL. HÄR I SKÅNDINAVIEN UPPTÄDER DE FÖRSTA SYMBOLIS-

KA HJULEN MED FYRA EKRAR I YNGRE STENÅLDERN UNDER TREDJE ÅRTUSENDET FÖRE KRISTUS.

SOLKULTEN JÄMTE DYRKAN AV MÅNEN TYCKS HA VARIT EN ERKÄND KULT HOS ALLA FOLK UTOM HOS ISRAELITERNA. HOS DEM HAR AV ALLT ATT DÖMA KAMPEN STÅTT HÅRD MELLAN DERAS NATIONALGUD, JAHVE, OCH GUDEN BAAL, SOM ELIAS BEKÄMPADE OCH SOM MED SÄKERHET VARIT EN SOLGUDOMLIGHET. ENLIGT HOSEA 2:16 DYRKADE ISRAELS FOLK JAHVE UNDER NAMN AV BAAL. ATT GAMLA TESTAMENTETS FRAMSTÄLLNING AV JAHVE HAR INSPIRERATS AV ANDRA FOLKS OLIKA GUDOMLIGHETER, SÄRSKILT AV BABYLONIENS MARDUK-BEL - SKAPAREGUDEN OCH AV EGYPTENS RA, SOLGUDEN, ÄR TYDLIGT; I HESEKIELS 1. KAP. SKILDRAS JAHVE BÅDE FÄRGRIKT OCH DETALJERAT SOM NÅGOT SLAG AV EN SÅDAN GUD. SOLKULTENS STORA INFLYTANDE HOS ISRAELITERNA FÖRSTÅR MAN KANSKE BÄST AV DEN IVER, VARMED DEN BEKÄMPADES. JEREMIAS HOTAR KONUNGAR, FURSTAR, PRÄSTER, PROFETER OCH HELA ISRAELS BEFOLKNING MED DEN FASANSFULLASTE "DOMEDAG" OM DE INTE ÖVERGER SIN BAALSDYRKAN.

I EGYPTEN ANVÄNDE FARAO AMENOPHIS IV - ACHNATON, SOLSKIVAN SOM SYMBOL FÖR "SIN FADER SOM ÄR I HIMMELEN", SOM HAN KALLADE SIN GUD ENLIGT TELL-EL-AMARNA-BREVEN. DEN I EGYPTEN TIDIGARE, MÅNGA TUSEN ÅR FÖRE ACHNATON DYRKADE SOLGUDEN, RA, SOM DÅ BETECKNADE DET GUDOMLIGAS ÄLDSTA EMANATION, HADE SÅ SMÅNINGOM BLIVIT BORTGLÖMD ALLTEFTER SOM DEN EXOTERISKA ÅSKÅDNINGEN MED SITT DYRKANDE AV EN OÄNDLIG RAD AV EN MÅNGFOLD OLIKA GUDAR BLEV DOMINERANDE. FÖR DEN INVIGDE VAR DESSA MÅNGA GUDAR INGENTING ANNAT ÄN OLIKA NAMN PÅ EN OCH SAMMA GUDOMLIGHET, VILKET BEVISAS BL.A. AV ATT ORDET RA VIDFOGADES ALLA GUDANAMNEN, MEN I SAMMA MÅN SOM LANDET SÖNDERFÖLL I SMÅ OMRÅDEN UPPSTOD LOKALA KULTER, VILKA I ALLMÄNHET VAR KONCENTRERADE KRING TRIADER, SOM HADE OLIKA BENÄMNINGAR OCH UPPFATTADES FRÅN OLIKA SYNPUNKTER. PÅ SÅ SÄTT UPPKOM DET MÅNGGUDERI, SOM ÄR OMEDELDART FÖRENAT MED TANKEN PÅ FORNEGYPTISK RELIGION. PRÄSTERSKAPET VÄXTE UT TILL EN ORGANISATION AV STOR GLANS OCH RIKEDOM, VÄRLDSLIG MAKT BLEV DET HUVUDSAKLIGA MÅLET FÖR DESS STRÄVANDEN, DEN HEMLIGA VISDOMEN FÖLL I GLÖMSKA. MEN GENOM ACHNATON, SOLENS SON, UPPSTOD DEN IGEN I SIN RENASTE OCH SKÖNASTE FORM UNDER ETT LYSANDE ÖGONBLICK I MÄNSKLIGHETENS HISTORIA.

DENNE UNGE FARAO, SOM BLIVIT KALLAD DEN FÖRSTE MONOTEISTEN, FÖRSÖKTE HÖJA MÄNNISKORNAS TANKAR ÖVER DET SYNLIGA ELLER BEGRIPLIGA UTTRYCKET FÖR DEN SKAPANDE KRAFTEN OCH FÅ DEM ATT FÖRSTÅ DET SOM FINNS "BAKOM FÖRLÅTEN" I DET HAN VISADE PÅ EN KRAFT BORTOM SOLEN OCH VERKANDE GENOM SOLEN. HAN FATTADE GUD SOM DEN GUDOMLIGA MAKT SOM SKAPAT SOLEN, SOM DEN KRAFT, ENERGI, SOM TRÄNGER NED TILL DENNA JORD I SOLENS VÄRME OCH FÅR ALLT ATT VÄXA. "GENOM DIG LEVER MÄNNISKAN", SOM HAN SÅ VACKERT UTTRYCKER DET I SIN SOLHYMN, VARS EFTERKLING MAN FINNER I PSALTAREN, PSALMEN CIV. HAN VAR, SÅ VITT MAN VET, DEN FÖRSTA MÄNNISKAN I VÄRLDSHISTORIEN, SOM FATTAT DET GUDOMLIGA SOM EN ALLÄLSKANDE PRINCIP. REDAN FÖR OMKRING FYRA TUSEN ÅR SEDAN HADE HAN KOMMIT FRAM TILL EN UPPFATTNING OM GUD, SOM ÄVEN EN MODERN VETENSKAPSMAN I VÅRA DAGAR KAN OMFATTA. FIL. DR. GUSTAF STRÖMBERG T.EX. FÖRKLARAR I SIN EPOKGRÄNSENDE LILLA SKRIFT, NYA VIDDER, ATT HAN FATTAR GUD SOM EN UNIVERSELL MAKT, VÄRLDSJÄLEN. "IDÉN OM GUD SOM EN VÄRLDSJÄL ÄR NÖDVÄNDIG FÖR ATT FÖRKLARA URSPRUNGET TILL VÅRA EGNA MENTALA EGENSKAPER. INFÖRANDET AV EN EVIGHETSDIMENSION I DEN TEORETISKA FYSIKENS RAM HAR GJORT DET MÖJLIGT ATT GÖRA OSS EN FÖRESTÄLLNING OM ETT OMRÅDE BORTOM FYSISKT RUM OCH FYSISK TID."

SOM SYMBOL AV DET GUDOMLIGA ANVÄNDES DET FYREKRIGA HJULET SÄVÄL AV DE KRISTNA SOM AV DERAS FÖRFÄDER. DET SES OFTA I KATAKOMBERNA OCH ANDRA MINNEN FRÅN DEN ÄLDSTA KRISTNA TIDEN. DET VAR DETTA TECKEN, KONSEKRATIONS KORSET, SOM MÅLADES PÅ INSIDAN AV VÄGGARNA I DE NYINVIGDA KYRKORNA FÖR ATT HELGA DEM. SAMMA TECKEN, KORSGLORIAN, STUNDOM MED STRÅLAR BAKOM EKRARNA, SES OCKSÅ BAKOM HUVUDET PÅ DEN KORSFÄSTE KRISTUS, DÄR DET INTE SOM MAN VANLIGTVIS FÖRESTÄLLER SIG BETECKNAR HANS DÖD PÅ KORSET UTAN HANS GUDOM. DÅ ETT KONSTVERK VISAR EN PÅ KORSET FÄST MAN BEHÖVS INGEN SYMBOL FÖR ATT VISA, ATT HAN ÄR KORSFÄST, DET SER MAN JU. MEN DET BEHÖVS EN SYMBOL FÖR ATT VISA, ATT HAN ÄR GUDOMLIG. I DANMARKS NATIONALMUSEUM FÖRVARAS ETT PÅ KEDJA HÄNGANDE GULDKORS, PÅ VARS FRAMSIDA KRISTUS ÄR AVBILDAD. ÖVER HANS HUVUD SES, SÅ SOM MYCKET OFTA VAR FALLET, SOLEN OCH MÅNEN, MÅNEN ÄR FRAMSTÄLLD PÅ VANLIGT SÄTT, SOM HALVMÅNE, OCH SOLEN SOM ETT FYREKRIGT HJUL.

SÅ SMÅNINGOM UNDERGICK HJULSYMBOLN EN FÖRÄNDRING I DET ATT EKRARNA BLEV BREDARE OCH HJULRINGEN SMALARE OCH MINDRE FRAMTRÄDANDE FÖR ATT SLUTLIGEN FÖRSVINNA HELT OCH HÅLLET. ENDAST DE FYRA EKRARNA BLEV KVAR. ÄNDARNAS AV DET GREKISKA KORSET, SOM PÅ DETTA SÄTT UPPSTÅTT, ÄR OFTA I BÖRJAN AVRUNDADE PÅ DET SÄTT, SOM EKRARNAS ÄNDAR VAR AVRUNDADE PÅ DEN TID, DÅ DE ÄNNU OMGÄVS AV HJULRINGEN. DE SMÅ KORSET AV

GULD OCH SILVER, SOM MAN FUNNIT I DE ÄLDSTA KRISTNA GRAVARNA PÅ BJÖRKÖ HAR SÅDANA AVRUNDADE ÄNDAR. MELLAN EKRARNAS SES OFTA SPETSAR, SOM ÄR KVARLEVOR AV DE FÖRR PÅ HJULET MELLAN EKRARNAS SYNLIGA, REDAN OMTALADE STRÅLARNAS.

ALLDELES SAMMA UTVECKLING HAR FÖRSIGGÅTT LÅNGT FÖRE KRISTI FÖDELSE. PÅ DE ALABASTERHÄLLAR, SOM UNDER NIONDE ÅRHUNDRADET F. KR. PRYDDE VÄGGARNA I DE ASSYRISKA KONUNGAPALATSEN, SER MAN OFTA KRING KONUNGENS HALS SYMBOLERNA AV DE TRE FÖRNÄMSTA GUDAR, SOM HAN OCH HANS FOLK DYKADE, SOLEN, MÅNEN OCH PLANETEN VENUS. HÄR ÄR OCKSÅ SOLEN FÖR DET MESTA FRAMSTÄLLD SOM ETT HJUL MED FYRA EKRAR I VARS MITT EN LITEN RUNDDEL ÄR SYNLIG, DET ÄR HÅLET FÖR HJULAXELN. MEN IBLAND HAR SOLHJULET MIST SIN RING. ENDAST DE FYRA EKRARNAS ÅTERSTÅR BILDANDE ETT GREKISKT KORSET, I DERAS MITT SES ÄNNU DEN LILLA RUNDLEN, HÅLET TILL AXELN. ÄVEN LÅNGT TIDIGARE, MÅNGA TUSEN ÅR F. KR., ANVÄNDES DET GREKISKA KORSET SOM SYMBOL PÅ KRETA, DÄR DEN ÄVEN DÄR UPPSTÅTT PÅ ETT LIKANDE SÄTT, UR HJULET.

DET LATINSKA KORSET

HAR STAMMENS NEDRE DEL BETYDLIGT LÄNGRE ÄN DEN ÖVRE DELEN. DENNA KORSEFORM HAR UPPSTÅTT PÅ FLERA SÄTT, AV VILKA HÄR KAN NÄMNAS TRE. ETT ÄR, ATT DEN NEDRE DELEN AV DET GREKISKA KORSETS STAM SÅ SMÅNINGOM FÖRLÄNGS UNDER DET ATT DEN ÖVRE DELEN FÖRBLIR OFÖRÄNDRAD. NÄR MAN VILLE AVBILDA DET VID KORSEFÄSTELSEN ANVÄNDA KORSET, BLEV EN SÅDAN FÖRLÄNGNING NÖDVÄNDIG, EMDAN DET GREKISKA KORSET JU INTE PASSAR FÖR DEN MÄNSKLIGA KROPPENS FORM.

ETT ANNAT SÄTT ÄR ATT DET GREKISKA KORSET, SOM OFTA SES FÄST PÅ DEN ÖVRE ÄNDEN AV EN STAV, SAMMANSMÄLTER MED DENNA I DET ATT DEN I BÖRJAN TYDLIGT ANGIVNA SKILLNADEN MELLAN KORSETS NEDRE DEL OCH STAVEN INTE LÄNGRE ÄR SYNLIG. HÄRIGENOM UPPSTÅR ETT KORS MED LÅNG NEDERDEL, ETT LATINSKT KORS. ETT TREDJE SÄTT ÄR ATT ETT T-FORMAT KORS FÖRLÄNGS OVANFÖR TVÄRTRÄET FÖR DEN MITT PÅ DETTA SITTANDE "ÖVERSKRIFTENS" SKULL. STÖDET FÖR ÖVERSKRIFTEN, SOM EGENTLIGEN VAR MYCKET SMALARE ÄN KORSETS STAM, BLIR LIKA TJOCK SOM DENNA VARIGENOM DET HELA BILDAR ETT LATINSKT KORS.

VARKEN DET GREKISKA ELLER DET LATINSKA KORSET ÅTERGER SÅLEDES FORMEN AV DET PÅ GOLGATA RESTA KORSET, OCH DEN I DEN KRISTNA KYRKAN VANLIGA KORSSYMBOLEN, VILKEN ANSETTS VARA DET FÖR VÅR RELIGION MEST KARAKTÄRISTISKA TECKNET, VISAR SIG HA SITT URSPRUNG I TIDER, SOM LIGGER LÅNGT BAKOM DENNA RELIGIONS UPPKOMST.

KORSETS MÅNGA ANDRA VARIANTER AV SKIFTANDE FORM OCH UTSEENDE SKULLE HÄR FÖRA FÖR LÅNGT ATT GENOMGÅ. DEN INTRESSERADE HÄNVISAS TILL STUDIUM AV BL.A. ANDREASKORSET, FRIMURARKORSET, JAKOBSKORSET, MALTESERKORSET, PETRUSKORSET, S:t GEORGSKORSET M. FL.

HUR HAR DÅ KRISTI KORS, FRÅN ATT HA VARIT EN LJUSETS OCH DÖDSÖVERVINNELSENS SYMBOL, KUNNAT FÖRVANDLATS TILL EN LIDANDETS OCH UNDERGIVENHETENS SYMBOL? HUR HAR KRISTI KORS KUNNAT BLI EN VRÅGBILD AV URKORSET, SOM SYMBOLISERADE LIV, HOPP, GLÄDJE OCH PÅNYTTFÖDELSE? POUL BJERRE, SOM BETRAKTAR DET SOM EN HISTORISK ANGELÄGENHET ATT PÅVISA HUR KORSET I DESS GÄNGSE SYMBOLISKA MENING FÖDDES, HAR UTRETT DENNA KORSSYMBOLIK PÅ ETT SÅ UTOMORDENTLIGT SÄTT, ATT DET KNAPPAST FINNS NÅGOT ATT TILLÄGGA. MAN HAR ENDAST ATT TACKSAMT TA EMOT HANS STORA PSYKOLOGISKA KUNNANDE. HÄR FÖLJER DÄRFÖR ETT SAMMANDRAG AV HANS VIKTIGASTE SYNPUNKTER PÅ DENNA FÖR HELA DEN KRISTNA VÄRLDEN SÅ OERHÖRT VIKTIGA SYMBOLFÖRVÄNDLING, SOM HAN FRAMLÄGGER I "VÅR TRO OCH VÅR FÖRANKRING."

"KORSET HAR I DET ALLMÄNNA MEDVETANDET EN SÅ GIVEN SYMBOLINNEBÖRD, ATT DET EJ KAN VARA TVIVEL OM VAD MAN ÅSYFTAR, DÅ MAN TALAR OM KORSETS FÖDELSE.

MAN SER DEN KORSEFÄSTE FRÄLSAREN, HAN MÅ VARA DÖD MED NEDHÄNGANDE HUVUD ELLER HAN MÅ MED ANLETSDRAG PRÄGLADE AV ÖVERNATURLIGT LIDANDE VARA REDO ATT UPPGE SIN ANDE.

KORSET BETYDER SJÄLVUPPGIVELSE INTILL DÖDEN. KORSET BETYDER ALLTINGS ÖVERLÄMNANDE ÅT DEN VARS VILJA MÅ SKE. KORSET BETYDER SLUTPUNKTEN I EN JORDEVANDRING, FULL AV EGNA OCH ANDRAS DÖRDOR OCH KRISTI OUPPÅNELIGA FÖREBILD HUR VANDRINGEN MÅ SKE, OM DEN SKALL LEDA FRAM TILL EVIG SALIGHET. KORSET "MITT ENDA HOPP", BETYDER FÖRLÖSNING GENOM KRISTI STÄLLFÖRETRÄDANDE LIDANDE.

KORSET FÖDDES OCH STÄLLDES PÅ ALTARET SOM SYMBOL FÖR OFFER OCH DÖDSÖVERVINNELSE I EN STUND DÅ MÄNNISKORNA ÖVERVÄLDIGADES AV ALLT DETTA OCH DET SÖKTE KRAFT TILL

GÄRNING OCH FORTLEVANDE.

FRÅGAR MAN NÅGON NÄR DETTA SKEDDE, FÅR MAN REGELBUNDET TILL SVAR: "NATURLIGTVIS VID KRISTENDOMENS UPPKOMST."

DETTA SVAR ÄR EMELLERTID FULLKOMLIGT FELAKTIGT.

KORSET I DESS GÄNGSE SYMBOLISKA MENING FÖDDES NÄMLIGEN OMKRING ÅR TUSEN OCH DÅ UR FÖRUTSÄTTNINGAR AV HELT ANNAN ART ÄN DE SOM VAR BESTÄMMANDE VID KRISTENDOMENS UPPKOMST. ATT PÅVISA DETTA ÄR EN HISTORISK ANGELÄGENHET.

REDAN PÅ ETT MYCKET TIDIGT STADIUM HAR MAN BÖRJAT KOMBINERA SAMMAN KORSET SOM SOL-SYMBOL MED PERSONER, FÖR ATT ALLTSÅ UTTRYCKA DERAS ÖVERLÄGSENHET I MAKT OCH KRAFT ATT LYSA. DET FINNS T.EX. EN BILD AV EN ASSYRISK KONUNG, DÄR KORSET I DETTA SYFTE ÄR PLACERAT BAKOM HANS HUVUD. FRÅN DENNA SYMBOLIK KAN MAN FÖLJA EN LINJE FRAM TILL DEN KRISTNA HELGONGLORIAN OCH ALLTSÅ ÄNDA FRAM TILL VÅRA DAGARS ILLUSTRERADE JUL-TIDNINGAR.

NÄR DET UPPSTOD EN SÅDAN DÖDSÖVERVINNANDETS LJUSGESTALT SOM KRISTUS, LIGGER DET NÄRA TILL HANDS, ATT HAN SKULLE FÅ SOLTECKNET SOM UTMÄRKANDE EMBLEM. SÅ SKEDDE OCKSÅ. SOLUPPLEVELSEN TILLHÖR DE TIDIGASTE AV ALLA UPPLEVELSER. HUR SKULLE MAN KUNNA UNDGÅ ATT UPPTÄCKA SAMBANDET MELLAN SOLENS STRÅLAR OCH JORDENS LIV? HJULETS RUNDA SKIVA LÅG NÄRMAST TILL HANDS SOM SINNEBILD. ÄN I DAG ÄR DEN STORA JULFESTEN I SAMBAND MED SOLENS ÅTERKOMST HJULETS NAMN.

NÄR MAN FÖRDJUPAR SIG I DENNA TIDIGA KORSSYMBOLIK KAN MAN INTE UNDGÅ ATT FÖRVÅNA SIG ÖVER ATT MAN FÖRGÄVES LETAR EFTER NÅGON BILD AV JESUS PÅ KORSET. MAN MÅSTE GÅ ÄNDA FRAM TILL 5:e ÅRHUNDRADET FÖR ATT FINNA EN BILD AV KORSFÄSTELSEN, OM MAN UNDANTAR DET S.K. HÅNKRUCIFIXET PÅ PALATINEN.

SOM FRAMGÅR AV DET FÖREGÅENDE HADE KRISTUS UNDER ÅRHUNDRADEN HAFT SOLTECKNET SOM EMBLEM, INNAN ENS NÅGON ANTYDAN OM EN KORSFÄSTELSEBILD FRAMKOMMER. NÄR DESSA BILDER FRAMTRÄDER SKER INGEN FÖRÄNDRING AV HÄRSKARINSTÄLLNINGEN, DET LJUST TIRUMFÄRANDE I KRISTUSGESTALTEN LÅTER SIG ICKE NEDDÄMPAS AV KORSFÄSTELSENS FÖRFÄRLIGHET.

ALLA DESSA KORSFÄSTELSEBILDER HAR INTET MED DET LIDANDE INTILL DÖDEN, DEN ÖDMJUKHET, DEN SJÄLVUPPGIVELSE, DEN MAKTLÖSHET OCH MED ALL DEN ÖVRIGA NEGATIVA LIVSINSTÄLLNINGEN ATT GÖRA, SOM VI SAMMANFATTAR I SYMBOLEN "KORSET".

"ÄNDA TILL ELFTE SEKLET VISA OSS AVBILDNINGARNA INGEN DÖD JESUS, BLOTT EN LEVANDE. DET FÖRSTA KÄNDA EXEMPLET PÅ EN AVBILDNING AV JESUS SÅSOM DÖD PÅ KORSET ÅTERFINNS I ETT MANUSKRIFT SOM BÄR ÅRTALET 1059 OCH ÅTMINSTONE FÖRR FANNS I ETT BIBLIOTEK I FLORENS." - ALFRED BACKMAN: SYMBOLIKEN I EN KRISTEN KYRKA.

DET VAR ALLTSÅ ICKE UR DE FÖRUTSÄTTNINGAR SOM EN GÅNG FRAMFÖDDE KRISTENDOMEN, SOM KORSET FÖDDES, UTAN UR HELT ANDRA. VILKA?

NÄRMAST TILL HANDS LIGGER DET ATT TÄNKA PÅ DET TUNGA LIDANDE OCH DJUPA FÖRFALL SOM PRÄGLADE NIOHUNDRATALET. NÄR PÅVEN FORMOSUS AVLED ÅR 896 GLED KYRKAN IN I SITT "SOECULUM ODSCURUM". DENNA TIDSÅLDER HAR ÄVEN KALLATS PORNOKRATIEN, OM MAN VILL ÖVERSÄTTA NAMNET TILL REN SVENSKA, KAN MAN BEGAGNA ORDET HORREGEAMENTET. FRÅN NÄMND ÅR TILL ÅR 963 AVLÖSTE INTE MINDRE ÄN TJUGO PÅVAR VARANDRA. KYRKANS HÖGSTA VÄRDIGHET LÅG I HÄNDERNA PÅ DEN ROMERSKA ARISTOKRATIENS LÖSSLÄPPTA OCH FÖRRÅDE KVINNOR. THEODORA FÖRVÄRVADE SIG STOR RYKTDARHET FÖR SINNLIGHET OCH MAKTBEGÄR MEN ÖVERTRUMFADES AV DOTTERN MAROZIA. DET VAR FARA VÄRT ATT KYRKAN, NÄR DEN FÖRLORADE ALL VÄRDIGHET OCH SJÖNK NED I ALLMÄN DESPOTTELSE, SKULLE GÅ SIN UNDERGÅNG TILL MÖTES. DET MÅSTE KOMMA EN REAKTION. OCH DENNA MÅSTE, NÄR DEN KOM, TA SAMMA FORM SOM ALLA TIDIGARE REAKTIONER MOT LUSTARNAS ÖVERHANDTAGANDE: ASKES OCH ÅTER ASKES OCH VÄRLDSLIGHETENS FÖRNEKELSE.

NUMERA TORDE VÄL DE FLESTA VARA ENSE OM ATT DET CENTRALA I KRISTENDOMEN URSPRUNGLIGEN VAR DEN APOKALYPTISKA FRÄLSARGESTALTENS VÄRLDSFÖRLÖSNING. DEN LIBERALA TEOLOGIENS FÖRSÖK ATT SE DORT FRÅN DENNA FÖR DEN MODERNA MÄNNISKAN TÄMLIGEN OSMÅLTBARA GRUNDVAL OCH TILL ERSÄTTNING SKÄNKA OSS EN FÖRMÄNSKLIGAD JESUSGESTALT HAR TYVÄRR STRANDAT.

HÄDE DEN "HERREN" KRING VILKEN PAULI FÖRKUNNELSE KRETSAR VARIT EN MÄNNISKA SOM ANDRA, HADE HAN ALDRIG RYCKT MASSORNA MED SIG. HAN MÅSTE VARA HÄRSKARE ÖVER HIMMELEN OCH KUNNA SKÄNKA SINA TROGNA DESS SALIGHET FÖR ATT KUNNA ÖVERVINNA TRÖGHETENS MOTSTÅND OCH KOMMA RÖRELSE ÅSTAD. ATT PAULUS SJÄLV VÄNTADE ATT KRISTUS SKULLE ÅTER-

KOMMA REDAN UNDER HANS LIV FÖR ATT FÖRVERKLIGA DET UTLOVADE GUDSRIKET, SYNES MIG FRAMGÅ AV ÅTSKILLIGA ORD. VISST ÄR ATT DEN FÖRSTA FÖRSAMLINGEN LEVDE I OCH PÅ DENNA FÖRVISSNING. DET VAR DEN SOM GJORDE MARTYRERNA LIKGILTIGA FÖR LIDANDET.

KRISTUS VAR "HERREN" OCH LEVDE SOM SÅDAN. NÄR MAN INTE AVBILDADE HONOM KORSFÄST UTAN GAV HONOM SOLENS TECKEN, BERODDE DET HELT ENKELT DÄRPÅ, ATT MAN INTRESSE-RADE SIG MER FÖR HANS UNDERGÖRANDE MAKT ÄN FÖR DET SÄTT, PÅ VILKET HAN AVSLUTAT JORDELIVET. FRÅN DEN EVIGHET, I VILKEN HAN ALLTID LEVAT OCH TILL VILKEN HAN ÅTER-VÄNT, SÄNDE HAN UT SIN HÄRLIGHET TILL DE SINA. DET BÖR I DETTA SAMMANHANG ERIN-RAS OM SARKOFAGEN FRÅN DET FJÄRDE ELLER FEMTE ÅRHUNDRADET I LATERANMUSÉET. DEN ÄR SMYCKAD MED FEM BILDER UR KRISTI LIV. DET MELLERSTA FÄLTET ÄR STÖRRE ÄN DE ANDRA. DÄR STÅR ETT KORS, SOM PÅ GRUND AV TVÄRBALKENS LÄNGD OCH PLACERING AN-KNYTER TILL SOLKORSET. OVPANPÅ DETTA STÅR KRISTI MONOGRAM OMGIVET AV SEGERKRAN-SEN. TYDLIGARE KAN MAN ICKE SYMBOLISKT UTTRYCKA ATT DET CENTRALA EJ ÄR DÖDEN UTAN LJUSET OCH HÄRSKARKRONAN.

VARJE RELIGION HAR JÄMTE OFFRET DÖDS- OCH FÖRNYELSE RYT MEN SOM GRUNDTEMA. I KRIS-TENDOMEN KOM DÖDSÖVERVINNELSEN TILL UTTRYCK I FORM AV KRISTI UPPSTÅNDELSE OCH HANS TRONANDE PÅ FADERNS HÖGRA SIDA. KANSKE VÄCKER DET ANSTÖT HOS EN OCH ANNAN, OM MAN BETRAKTAR DET SOM EN SJÄLVKLAR SAK ATT DEN DÄRMED SAMMANHÄNGANDE TRON PÅ HANS ÅTERKOMST VAR ETT ÖNSKEDELIRIUM HOS KROPPSLIGEN UTSVULTNA OCH ANDLIGEN DES-ORIENTERADE MASSOR. MEN I SÅ FALL BÖR MAN LÄSA LEGENDA AUREA. DENNA BOK HAR SOM LÄSNING FÖR FOLKET SPELAT STÖRRE ROLL ÄN BIBELN I DEN KATOLSKA VÄRLDEN. MAN BLIR GENOM DEN INFÖRD I DEN MENTALITET, SOM BEHÄRSKADE DEN KRISTNA VÄRLDEN I BEGYNNEL-SEN. MAN KAN NOG KNAPPAST LÄSA T. EX. SKILDNINGEN AV JESU NEDSTIGANDE TILL JOR-DEN FÖR ATT HÄMTA MED SIG SIN DÖENDE MODER, UTAN ATT FÅ KLART FÖR SIG, ATT DES-SA MÄNNISKOR LEVDE I EN HELT ANNAN VÄRLD ÄN VI.

DET MÅSTE KOMMA ETT UPPVAKNANDE UR ILLUSIONEN. DET KOM. MEN FÖRST EFTER TUSEN ÅR. SÅ LÄNGE FORTSATTE MÄNNISKORNA ATT KLÄNGA SIG FAST VID DRÖMMEN OM HIMMELENS SALIGHET, OCH ATT MED DESS HJÄLP TRÄNGA UN DAN TANKEN PÅ LIVETS ERBÄRLIGHET OCH DÖDENS FÖRFÄRLIGHET.

NÄR STUNDEN SENT OMSIDER KOM, KOM DEN MED SKRÄCK, RUEELSE OCH FÖRKROSSELSE. MAN STÖRTADE FRÅN DE DRÖMDA HIMLARN A NED I EN KVALFULL DÖDSSFÄR. MAN SÅG EJ LÄNGRE KRISTUS SOM "HERREN" ÖVER DÖDEN - NEJ, HAN HÄNGDE DÖD PÅ SITT KORS. MAN MÅSTE BÖJA SIG FÖR DÖDENS MAKT OCH SLÄPA SITT KORS SOM HAN GJORT.

DET VAR UR DENNA SITUATION KORSET FÖDDES SOM KÄNSLORNAS OCH TANKARNAS SAMLANDE SYMBOL.

DENNA SYMBOLOMVANDLING STÅR FÖR MIG SOM DEN VIKTIGASTE HÄNDELSEN UNDER DEN KRISTNA EPOKEN.

OCH DEN STÅR OCKSÅ FÖR MIG SOM DEN STÖRSTA OLYCKAN I MÄNSKLIGHETENS HISTORIA.

GENOM KORSFÄSTELSENS DÖDSSYMBOL FIXERADES DEN TUNGA, TRISTA UNDERGÅNGSSTÄM-NING UR VILKEN DEN FRAMGÅTT, I MASSMEDVETANDET. KORSSLÄPANDET BLEV LIVETS VÄ-SENTLIGASTE INNEHÅLL, I STÄLLET FÖR ATT VILJESPÄNNINGEN TILL ONDSKANS ÖVERVIN-NANDE BÖR VARA DETTA. SYMBOL EN INNEBAR KÖTTETS KORSFÄSTELSE OCH GJORDE DÄRMED DET NEGATIVA DÖDANDET AV LUSTEN TILL ETISKT RIKTNINGSGIVANDE I STÄLLET FÖR SKA-PANDET GENOM LUSTEN. DEN INFÖRDE PÅ SÅ SÄTT EN DESTÅENDE STRID I MÄNNISKORNAS SINNEN, SOM MÅSTE LEDA TILL KARAKTÄRERNAS SÖNDERFRÄTNING OCH VÄRLDENS FÖRFALL. NÄR SYMBOL EN BYGGDES UT TILL ETT TEOLOGISKT SYSTEM, SOM I SIG SÖKTE INFÅNGA HE-LA TILLVARON, OCH NÄR DETTA SYSTEM FIXERADES I EN FÖR ALLT FÖRNUFT OÅTKOMLIG FÄSTNING AV DOGMER, SKEDDE EN ÖDESDIGER STRYPNING AV PERSONLIG OCH ÄKTA RELI-GIÖS STRÄVAN.

SJÄLARNAS STADIGVARANDE DISHARMONI MÅSTE FÖRR ELLER SENARE VÄNDA SIG UTÅT I UPPENBARA STRIDER: KORSET BLEV INTE ENDA ST KORSTÅGENS TECKEN UTAN OCKSÅ IN-KVISITIONENS, ANTISEMITISMENS, DET TRETTIOÅRIGA KRIGETS O.S.V. FRAM GENOM SEK-LERNA. REDAN VID DEN TID DÅ KORSET VANN INSTEG I VÄRLDEN, FANNS DET DE SOM MED ALL KRAFT SÖKTE VÄCKA MÄNNISKORNA TILL INSIKT OM DET ORIMLIGA I ATT GÖRA DET VEDERSTYGGLIGASTE AV ALLA TÖRTYRINSTRUMENT TILL HELIGHETSSYMBOL - MAN TÄNKTE SIG ATT KRISTUS I STÄLLET BLIVIT AVRÄTTAD GENOM HÄNGNING ELLER MED DILA! BÅDE PETER AV BRUYS OCH HENRIK AV LAUSANNE SATTE OBEROENDE AV VARANDRA I GÅNG RÖ-RELSE R I DETTA VÄCKELSESYFTE.

MEN MED TIDEN HAR HELIGHETSKÄNSLAN FÖRSLÖATS TILL DEN GRAD, ATT MAN INTE ENS

REAGERAR MERA. NÄR INGEN ANNAN VÄG FANNS ATT UNDKOMMA DÖDSSYMBOLENS DÖDSVERK-
NINGAR ÄN DEN TÅLMODIGA UNDERGIVENHETEN INTILL DÖDEN, MÅSTE DET SKE ETT DJUPARE
OCH DJUPARE SJUNKANDE I HOPPLÖSHET OCH VÄRDENEGERING. - DET ÄR SLUTRESULTATET AV
DETTA SJUNKANDE VI UPPLEVER I VÅRA DAGARS APOKALYPTISKA VÄRLDSFÖRSTÖRELSE.

MAN BEHÖVER ICKE MOT DET SAGDA GÖRA DEN INVÄNDNINGEN, ATT KORSET OCKSÅ SKAPAT
OMISTLIGA VÄRDEN. VAD SOM KAN SÄGAS I DET HÄNSEENDET ÄR VÄL KÄNT. DET ÄR ALLTFÖR
SJÄLVKLART OCH OFTA UPPREPAT FÖR ATT BEHÖVA REKAPITULERAS I DETTA SAMMANHANG.

DET FINNS NÅGOT I DET SVENSKA KYNNET SOM ICKE STÄMMER MED KORSET. KORSET FÖDDES
UR EN HÅRD MOTSÄTTNING MELLAN EN I SYND FÖRLORAD VÄRLD OCH GUDS VILJA ATT FÖRSO-
NA SYNDEN; DENNA MOTSÄTTNING GÅR I SIN TUR TILLBAKA TILL KLYFTAN MELLAN MÄNNI-
SKANS NATUR OCH GUDS NÅD. VI LEVER NATUREN ALLTFÖR NÄRA FÖR ATT KUNNA FATTA DEN-
NA OFÖRSONLIGHET, OCH FÖLJDEN BLIR ATT EN FÖRSONINGSLÄRA SOM BYGGER PÅ DEN EGEN-
LIGEN BLIR EN ODEGRIPLIGHET FÖR OSS. I SVENSKA KYNNET INGÅR OCKSÅ BÅDE STOLTHET
OCH RÄTTSKÄNSLA SOM OFÖRYTTERLIGA DRAG. SOM EN FÖLJD AV BÅDA DESSA DRAG RESER VI
OSS MOT TANKEN ATT EN ANNAN SKALL FÖR OSS SONA DET VI FÖRBRUTIT: DET TILLKOMMER
EN MAN ATT SJÄLV SONA DET ONDA HAN GJORT. DEN FÖRSONINGSMYSTIK SOM ÄR KORSETS
VÄSENTLIGASTE INNEBÖRD, LIGGER OSS I GRUND OCH BOTTEN SÅ FJÄRRAN, ATT MAN KAN
STÄLLA FRÅGAN, OM DEN EGENTLIGEN NÅGONSIN TRÄNGT IN I DEN SVENSKA FOLKSJÄLEN.

MAN GÖR I ALLMÄNHET ICKE KLART FÖR SIG VILKEN RELIGIÖS REVOLUTION DET INNEBÄR
ATT PRÄSTERNA ICKE VIDARE ANLITAS AV ALLMÄNHETEN SOM SJÄLASÖRJARE. DEN PERSONLI-
GA SJÄLAVÅRDEN ÄR ICKE ENDAST PRÄSTENS VÄSENTLIGASTE UPPGIFT I PRAKTISKT HÄNSE-
ENDE, DEN ÄR DET ENDA I HANS VERKSAMHET SOM HAR RELIGIÖS INNEBÖRD. FÖR ATT LÄSA
BEGRAVNINGSFORMULÄR OCH FÖR ATT FRÅN PREDIKSTOLEN UPPREPA DE TUSEN GÅNGER LÄSTA
UTLÄGGNINGARNA AV TEXTERNA BEHÖVER MAN VARKEN VARA EN RELIGIÖS PERSONLIGHET EL-
LER HA RELIGIÖS SKOLNING. MEN FÖR SJÄLAVÅRDEN ÄR DÅDADERA AV NÖDEN. DEN GÅR UT
PÅ ATT SAMLA DEN SPLITTRADE SJÄLEN OCH ATT ÅTERKNYTA DEN FÖRLORADE LIVSKONTAKTEN.
DEN ÅSYFTAR I SISTA HAND EN FÖRSONING MED DET LIV MAN HAR ATT LEVA. MAN LYCKAS
VARKEN I DET ENA ELLER DET ANDRA ELLER DET TREDJE UTAN ATT MAN I SJÄL OCH HJÄRTA
NÅTT DEN SAMHÖRIGHET MED TILLVARON SOM LIGGER I ORDET RELIGION.

NÄR SVENSKA FOLKET UPPHÖRT ATT ANLITA DE AV STATEN TILLSATTA SJÄLAVÅRDARNA, INNE-
BÄR DETTA VARKEN MER ELLER MINDRE ÄN ATT FOLKET SJÄLVT AVSATT KYRKANS TJÄNARE
SOM RELIGIONSUTÖVARE. ORSAKEN TILL DETTA ÄR ATT SÖKA DÄRI ATT MAN ICKE LÄNGRE
VILL VETA AV DEN VÄG TILL FÖRSONING MED LIVET SOM LIGGER I SYMBOLEN KORSET.

VI STÅR HÄR VID SLUTPUNKTEN AV EN TUSENÅRIG SYMBOLTRADITION. DET ÄR ETT NAKET
FAKTUM, SOM INGEN TEOLOGISK LÄRDOM KAN UNDANSKYMMA MED DIALEKTISKA RÖKRIDÅER,
OCH VARS KONSEKVENSER VI ALLA MÅSTE GÖRA KLARA FÖR OSS." SÅ LÅNGT POUL BJERRE.

OCH VAD SÄGER DEN ESOTERISKA LÄRAN? EFTERSOM SANNINGEN INTE KAN VARA MER ÄN EN,
ÖVERENSSTÄMMER DEN I STORT SETT MED DEN PSYKOLOGISKA UPPFATTNINGEN. DEN IDÉ, SOM
LIGGER TILL GRUND FÖR DEN URSPRUNGLIGA KORSSYMBOLEN, SOLENS TECKEN, ÄR DEN SKÖNA
IDÉN OM DEN PÅNYTTFÖDDA MÄNNISKAN. DEN MÄNNISKA, SOM BLIR "FÖDD PÅ NYTT" OCH
DÄRIGENOM ODÖDLIG, GENOM ATT BILDRIKT TALAT LÄMNA DJURMÄNNISKAN BAKOM SIG FAST-
GJORD VID "INVIGNINGENS KORS" LIK EN TOM PUPPA, MEDAN SJÄLEN BLIR FRI SOM EN
FJÄRIL.

DEN SÖKANDE MÄNNISKAN, DEN MÄNNISKA SOM LÄNGTAR EFTER SANNINGEN, EFTER ATT FINNA
SITT RÄTTA JAG, KAN NÄR SOM HELST FIRA SIN EGEN INDIVIDUELLA "UPPSTÅNDELSE" TILL
ANDLIGT LIV. DEN KOMMER TILL HENNE NÄR HON STEG FÖR STEG ÖVERVINNER DET LÄGRE
JAGET OCH BÖRJAR FRIGÖRA SIG FRÅN DE NEGATIVA, TILL DÖDEN DRAGANDE SMÅ KÄNSLOR-
NA. INTE GENOM ATT "DÖDA" KROPPEN OCH DESS BEGÄR, SOM DEN ORTODOXT KRISTNE GÄR-
NA FATTAR DET PÅ GRUND AV KYRKANS FELAKTIGA UTGIVANDE AV MÄSTARENS IDÉER. INTE
HELLER GENOM ATT TRO OCH HOPPAS ATT "NÅGON ANNAN", HAN T.EX., SKULLE KUNNA TA
HENNES BÖRDA PÅ SIG - HUR NU DETTA SKULLE GÅ TILL - UTAN GENOM ATT BLI ETT MED
DEN "INRE GUDEN", SÅ ATT KROPPEN INTE LÄNGRE BLIR ETT HINDER, UTAN ETT GOTT
VERKTYG, ETT HERRENS TEMPEL, FÖR ATT PÅ DETTA VÅRT EXISTENSPLAN UTFÖRA HANS IN-
TENTIONER. PÅ DENNA VÄG, DEN SMALA VÄGEN, VANDRADE JESUS SJÄLV OCH KÄMPADE UNDER
BLOD, SVETT OCH TÅRAR FÖR ATT KUNNA NÅ DEN HÖGA ANDLIGA UTVECKLING VARS MÄSTAR-
SKAP KULMINERADE UNDER NATTENS TYSTA TIMMAR I GETSEMANE. MED INNERLIG FÖRTRÖSTAN
ÖVERLÄMNADE HAN SIG SEDAN HELT ÅT SIN FADER I HIMMELEN, SOM OCKSÅ HAN LIKSOM
TIDIGARE ACHNATON KALLADE GUD.

HANS MANANDE FÖREDÖME BORDE FÅ OSS ALLA ATT INSE HUR OVÄSENTLIGT DET ÄR OM MAN OMFATTAR ELLER INTE OMFATTAR DEN ELLER DEN RELIGIÖSA FORMEN ELLER DOGMEN. I ATOMBOMBENS SKUGGA BORDE VI ALLA KUNNA ENA OSS OM ATT DET ENDA VÄSENTLIGA ÄR ATT VI SOM SJÄLVSTÄNDIGA, FRIA ANDAR KOMMER TILL INSIKT OM ATT VI ÄR EVIGHETS- VARELSER OCH TILLSAMMANS HJÄLPS ÅT ATT HANDLA UTIFRÅN DENNA KUNSKAP. ALLT SOM SKILJER OSS FRÅN DENNA INSIKT MÅSTE VI FRIGÖRA OSS IFRÅN, ÄVEN OM PROCEDUREN BLIR SMÄRTSAM. ICKE LÖGN OCH FALSKHET UTAN SANNING OCH UPPRIKTIGHET MÅSTE BLI VÅR LEDSTJÄRNA. "INGEN RELIGION ÄR HÖGRE ÄN SANNINGEN."

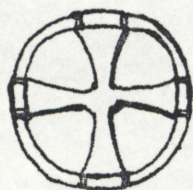
DEN NYLIGEN DORTGÅNGNE NERVLÄKAREN, TEOL. FIL. OCH MED. DR. JOHN BJÖRKHEM SER MED SKÄRPA OCH KLARSYN PÅ VÅR ALLVARLIGA SITUATION: "HISTORISKT SETT ÄR VÅR KULTUR, VÅR BILDNING KÄLLFLÖDEN PÅ VÄG ATT SINA. DE NEGATIVA KRAFTERNA ÄR MÄKTIGARE ÄN DE POSITIVA, OCH VAD SOM UTGES FÖR ATT BYGGA UPP, RIVER I VERKLIGHETEN NED.

VAD VI BEHÖVER ÄR KANSKE ICKE NÅGOT NYTT, MEN VI BEHÖVER EN NY BESINNING INFÖR VAD SOM REDAN FINNS. VI BEHÖVER EN NY ANDA, SOM FÖRTÄR OCH BRÄNNER BORT ALLT DET ONYTTIGA VI LASTAT OSS MED. VI BEHÖVER EN ANDA, SOM VÄCKER VARJE ENSKILD MÄNNISKA OCH TVÄRS IGENOM ALL OPPORTUNISM OCH FEGHET, TVÄRS IGENOM ALLA POLITISKA OCH SOCIALA ENGAGEMANG FÖR HENNE FRAM TILL DET OMISTLIGA OCH FÖRBLIVANDE."

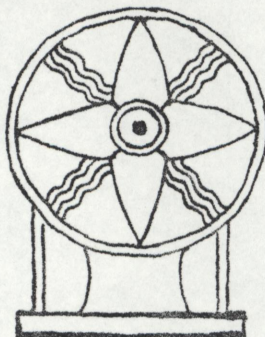
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

COPYRIGHT: A.L. HELLE

KORSETS URSPRUNG.

EGYPTISK SOLSYMBOL

KALD. SOLSYMBOL
900 F. KR.

SOLENS HJUL OCH MÅNENS SKIVA
PÅ ASSYRISK KOLONN

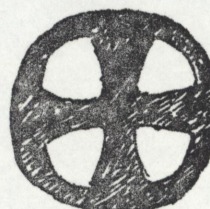
SOLSYMBOLER PÅ ASSYRISKA STENSKULPTURER
900 F. KR.

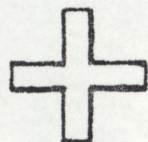
KORS PÅ ÄLDRE
SVENSK RUNSTEN

HÄLLRISTNING I
VÄSTERGÖTLAND.
FÖRKRISTEN SYMBOL.

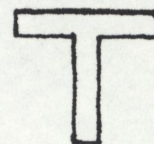
KONSEKRATIONSKORSET.
KRISTEN SYMBOL.

GREKISKT KORS

LATINSKT KORS

T-FORMAT KORS,
S. K. EGYPTISKT KORS.